

A közrendbe, illetve a közerkölcsbe ütköző megjelölések a nemzeti és az európai uniós gyakorlat tükrében

dr. Nádasdi Réka

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

2025. október 15.

TARTALOM

1. Feltétlen kizáró okok
2. Közrend fogalma
3. Közerkölcс fogalma
4. Releváns fogyasztók
5. Jellemzően közrendbe ütköző megjelölések
6. Jellemzően közrendbe és közerkölcсbe egyaránt ütköző megjelölések
7. Jellemzően közerkölcсbe ütköző megjelölések
8. Összegzés

- védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.)
- Párizsi Uniós Egyezmény, Az Európai Unióról szóló szerződés (EUMSZ), az Európai Parlament és a Tanács 2015. december 16-i (EU) 2015/2436 irányelve a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (Védjegy irányelv), Európai Parlament és a Tanács 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 rendelete az európai uniós védjegyről (Védjegy rendelet)
- ahhoz, hogy egy megjelölés védjegyoltalomban részesüljön, nem állhatnak fent a megjelöléssel szemben lajstromozását gátló kizáró okok
- kizáró okok: feltétlen/viszonylagos
- a feltétlen kizáró okok fennállásának vizsgálata **hivatalból** történik
- ha feltétlen kizáró ok áll fenn, a védjegybejelentést hivatalból **el kell utasítani**

Vt. 3. § (1) bekezdés a) pont:

„A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha a közrendbe vagy a közerkölcsbe ütközik”

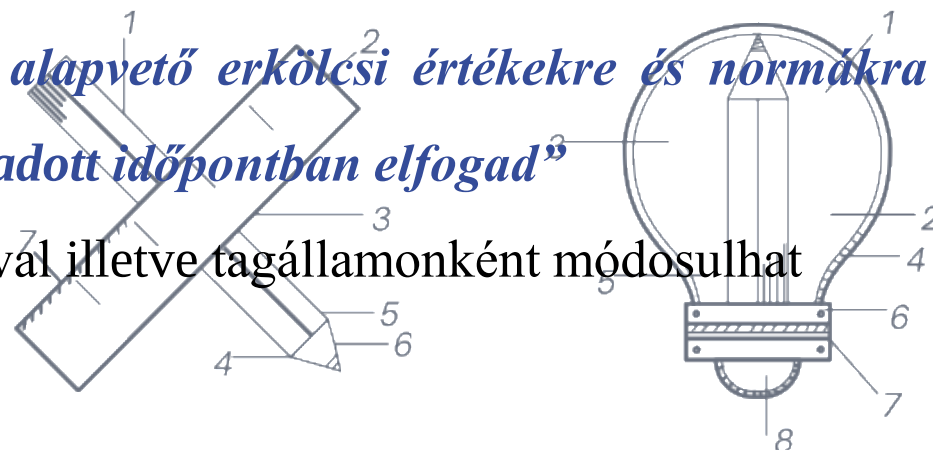
- fogalma a magyar joganyagban nem definiált
- a Kúria jogértelmezése: a közrend magában foglalja az ország államberendezkedésének és jogrendszerének az alkotmányban meghatározott **alapvető elveit és intézményeit**, az ott meghatározott **alapjogokat és kötelezettségeket**, valamint azokat a feltétlen érvényesülést kívánó imperatív jellegű jogi normákat, amelyek közvetlenül védik az ország társadalmi-gazdasági rendjének alapjait.
- az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) Konvergencia Programjának keretein belül indult, a közrendbe vagy a közerkölcsbe ütköző védjegyeket érintő **CP14** számú közös gyakorlat eredményeként kidolgozott közös közlemény (CP14) összefoglalta a közrend közösségi értelmezését a védjegy lajstromozási eljárás vonatkozásában az alábbiak szerint:

„A közrend az Európai Unió társadalmaiban egy adott időpontban fennálló alapvető normák, elvek és értékek összességeként értelmezhető. A közrend körébe tartoznak különösen az Európai Uniónak az Európai Unió Alapjogi Chartájában (Alapjogi Charta) kimondott olyan egyetemes értékei, mint az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás, valamint a demokrácia és a jogállamiság elve. A közrend tartalmának megbízható és objektív forrásokból megállapíthatónak kell lennie.”

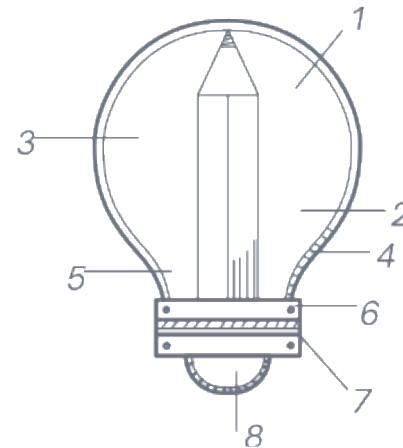
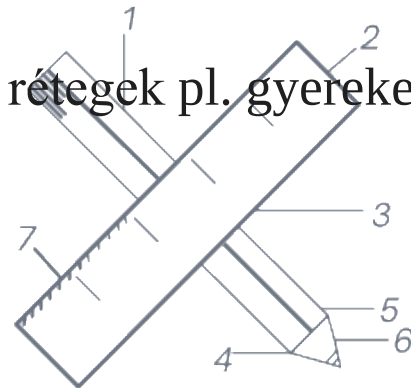
- közerkölcs $\neq$ jóerkölcs
- nem pontosan definiált
- Védjegy Módszertani Útmutató: A közerkölcs pedig azon **viselkedési formáknak** a gyűjtőfogalma, amelyeket az adott társadalom – jelen esetben a magyar – teljes egésze, de legalábbis döntő többsége magára nézve nem csak kényszerből, de **belső meggyőződésből is kötelező érvényűnek ismer el**. A közerkölcs életszerű, a társadalmi környezettől el nem rugaszkodó erkölcsi mércét jelent, nem valamilyen elvont és magas szintű erkölcsi követelményt.
- a CP14 szerint:

„a közerkölcs azokra az alapvető erkölcsi értékekre és normákra utal, amelyeket az Európai Unió valamely társadalma egy adott időpontban elfogad”

- tartalma az idő múlásával illetve tagállamonként módosulhat

- a kizáró ok vizsgálatánál szerepet játszik az azokkal szembesülő fogyasztók észlelése
- érintett fogyasztó: **ésszerűen gondolkodó** személyt kell tekinteni, aki **átlagos** érzékenységi és toleranciaküszöbvel rendelkezik
- nem lehet egy védjegybejelentést elutasítani egy végletesen érzékeny fogyasztói réteg megbotránkozására hivatkozva, sem lajstromozni arra hivatkozással, hogy egy nagyon szabados felfogású vásárlói körben nem kelt visszatetszést
- érzékenyebb fogyasztói rétegek pl. gyerekek

M1502361 – RAGING BLOOD

28. osztály: „játékok, játékszerek; babaágyak; babaházak; babaruhák; babaszobák; bábuk, marionettek bűgőcsigák [játékszerek]; bűvészkellékek; cumisüvegek játékbabáknak; csörgők [játékszerek]; csúszdák [játékszerek]; dámajátékok; dámatáblák; dobókockák [játékok]; dominójátékok; építőjátékok; építőkockák [játékszerek]; hinták; hintalovak; játék autók; játék babák; játékfigurák; játékgolyók; játékkártyák; játék léggömbök; játékmodellek; játékok; játék pisztolyok; játékpisztolyok; játék sárkányok; játékszerek; kaleidoszkópok; karikajátékok; kirakós játékok [puzzle]; kitömött játékok; konfetti; madzsong [kínai dominójáték]; matrjoska-babák [orosz fajáték, egymásba rakott, egyre kisebb, kettészedhető babák]; mobilok [játékszerek]; orsók játék sárkányokhoz; patkójátékok; pinata [zsákbamcska játék sajátos figurákkal]; plüssjátékszerek; plüssmackók; robbanóbombonok; szappanbuborék fújók (játékszerek); társasjátékok; távirányítású játékjárművek; tollaslabda [játék]; trükkös játékok; úszómedencék [játékcikkek]"

- a 28. osztályba tartozó felsorolt áruk tekintetében a Hivatal a védjegybejelentést elutasította, mert **közerkölcsebe** ütközőnek ítélte
- a 5., 14., 18., 21., 24., 25., 29., 30., 32. és 35. osztályokban védjegyként lajstromozta
- agressziót és erőszakot sugalló kifejezés
- közvetlen kapcsolatot teremt az erőszak és a játékok között
- alacsonyabb ingerküszöb
- a jóérzésű emberekben felháborodást kelt, ezért ennek védjegyjogi támogatása semmiképpen sem kívánatos

R 495/2005-G - SCREW YOU

10. osztály: „óvszerek, fogamzásgátlók, szexuális játékok (vibrátorok, babák)”

- a 10. osztályban felsorolt árukra vonatkozóan az EUIPO a megjelölést védjegyként lajstromozta
- A nagyközönség ugyan megbotránkoztatónak érezhetné a megjelölést, azonban mégsem minősül annak, mivel a bejelentésben szereplő árukat általában szakosított üzletekben kínálják a közönségnek
- az érintett fogyasztókat valószínűleg nem sérti és botránkoztatja meg a szexuális töltetű védjegy
- magasabb ingerküszöb
- ugyanezen megjelölés az árujegyzékben szereplő egyéb termékek vonatkozásában el lett utasítva, a közzerkölcstre való tekintettel

- az árujegyzék bizonyos esetekben kiküszöbölheti a közrendbe vagy közerkölcsbe ütköző jelleget
- míg egyes megjelölések bármilyen árujegyzékkel rendelkezzenek is, sértik a közrendet vagy a közerkölcsöt, vannak olyan megjelölések, amelyek jelentését az árujegyzék más kontextusba helyezi

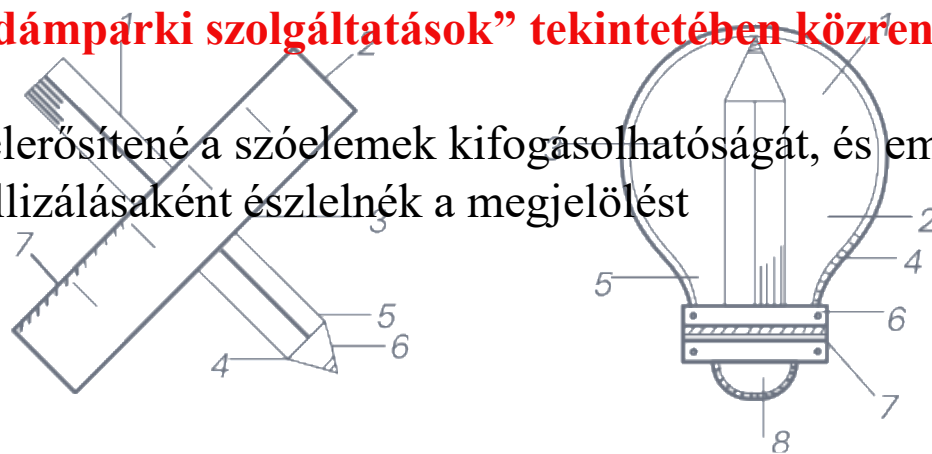
CP14 példája:

„Auschwitz memories” (szómegjelölés)

✓ **41. osztályba sorolt „múzeumok” szolgáltatások tekintetében lajstromozható**

X **41. osztályba sorolt „vidámparki szolgáltatások” tekintetében közrendbe/közerkölcsbe ütközik**

A „méltatlan” árujegyzék felerősítené a szóelemek kifogásolhatóságát, és emiatt a fogyasztók valószínűleg a közismert tragédia bagatellizálásaként észlelnék a megjelölést

- A kizáró okot mindig a bejelentés napjára nézve kell vizsgálni, ettől csak kivételes esetben lehet eltérni
- kivételes eset pl. **BIN LADIN (R0176/2004-2 sz. döntés)**
- a „BIN LADIN” védjegyet 4 hónappal a 2001. szeptember 11-i terrortámadást megelőzően jelentették be, a döntés meghozatalakor figyelembe vették a vizsgálat során felmerült eseményeket és körülményeket
- elutasították a megjelölést arra való hivatkozással, hogy azt a nagyközönség általánosságban a hírhedt terrorista szervezet, az al-Kaida vezetője neveként fogja érteni; a terrorista bűncselekmények pedig a közrendbe és erkölcsi elvekbe ütköznek
- tehát kivételes esetben a bejelentéskor még lajstromozható megjelölés elutasítható vagy törölhető arra hivatkozva, hogy az időközben bekövetkezett történések miatt az a közrendbe vagy a közerkölcsbe ütközik.

Jellemzően közrendbe ütköző megjelölések – *tiltott szerek*

hemptouch.
PREMIUM CANNABIS
ESSENTIALS

- rendszerint közrendbe és közerkölcsbe egyaránt ütköznek az EU-ban vagy egy vagy több tagállamban tiltott szerekre utaló megjelölések (pl. heroin, a metamfetamin kristály, a kokain, az LSD, a kannabisz)
- különösen a kannabisz tekintetében eltérő szabályozás az EU tagállamokban
- orvosi használat terjedése

Jellemzően közrendbe ütköző megjelölések – *közbiztonsági kockázat*

- olyan cselekményekre/mulasztásokra utal, amelyek sérthetik a fogyasztók biztonságát vagy egészségét
- a használatot indokolt a köz által általánosságban ismert jelenségekre (pl. nagyfeszültség) korlátozni a közbiztonság érdekében, mivel azok piaci használata csökkentené a szimbólum jelentőségét a közönség szemében

Jellemzően közrendbe ütköző megjelölések – *nemzeti jelkép*

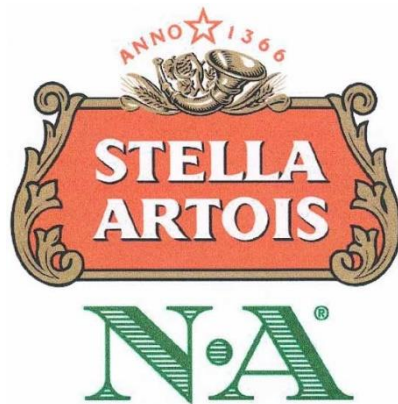

- olyan megjelölések , amelyek alkalmasak lehetnek a nemzeti jelkép megsértése bűncselekmény elkövetésére (nagy nyilvánosság előtt Magyarország himnuszát, zászlaját, címerét vagy a Szent Koronát sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, illetve azokat más módon meggyalázza)
- cél, hogy a közös, európai uniós jelképeket sértő megjelöléseket is közrendbe, illetve adott esetben közrendbe ütközőként aposztrofáljanak a tagállamok

Jellemzően közrendbe ütköző megjelölések – *önkéntyuralmi jelképek*

X

✓

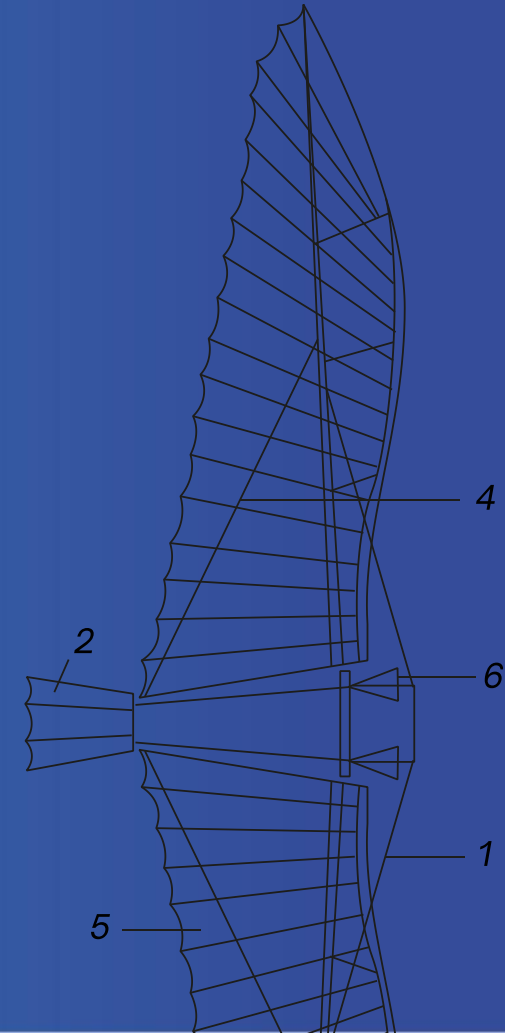
- Magyarországon joggyakorlat, hogy a közrendbe ütköznek azok a megjelölések, amelyeket a Btk. 335. § önkényuralmi jelképekként említ meg
- horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt, sarlókalapács, ötágú vöröscsillag vagy ezeket ábrázoló jelképek.
- kisebb mértékben, de van helye az árujegyzék és a megjelölés kontextusában való mérlegelésnek

Jellemzően közrendbe és közerkölcsbe egyaránt ütőző megjelölések

- Bűnözői tevékenységekre, emberiesség elleni bűntettekre, rasszista, totalitárius és szélsőséges rezsimekre, szervezetekre és mozgalmakra utaló, vagy azokhoz kapcsolódó megjelölések

T-439/21 sz. döntés; a megjelölés felidézi a partaiadler náci szimbólumot

- Terrorizmushoz, szervezett bűnözéshez kapcsolható megjelölések

BIN LADIN

R0176/2004-2 sz. döntés; a nagyközönség általánosságban a hírhedt terrorista szervezet, az al-Kaida vezetője neveként fogja értelmezni

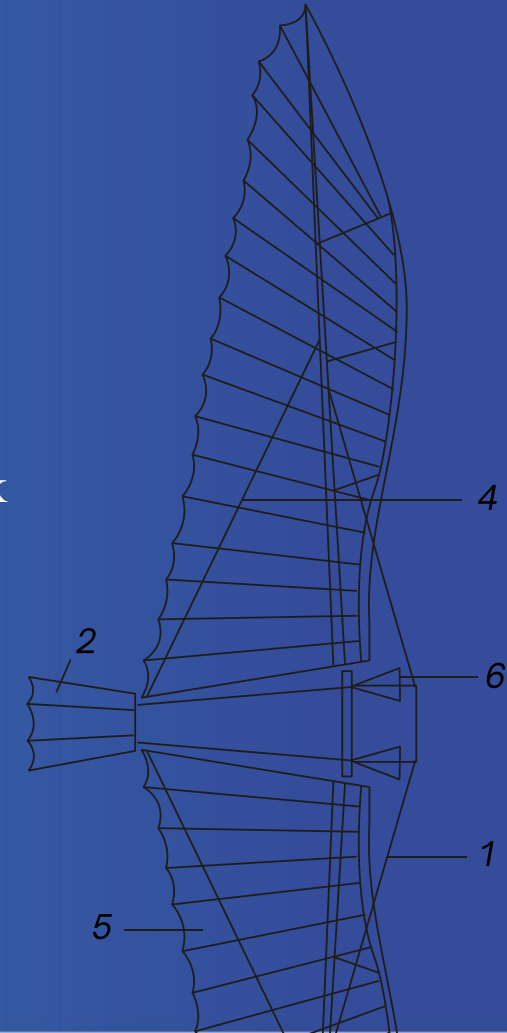

T-1/17 sz. döntés; a megjelölés a maffiára utal, annak tevékenységét elbagatellizálja

- Közismert tragikus eseményekre utaló vagy azokhoz kapcsolódó megjelölések

CP14 fiktív példája; a megjelölés utal a 2015-ben Párizsban, a Bataclanban történt tragikus terrortámadásokra

- Személyre, adott közösségre sértő, lekicsinylő vagy gyalázó megjelölések

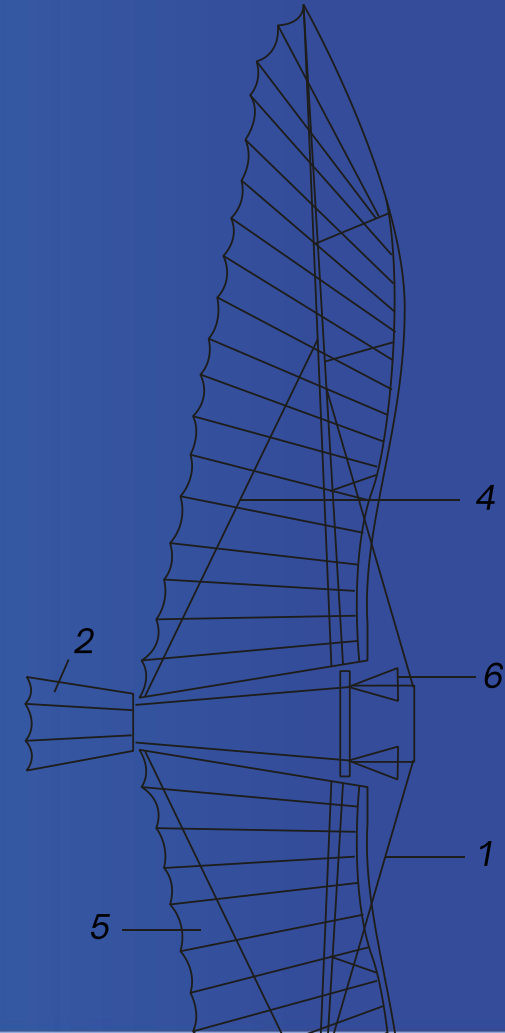
PAKI

T-526/09. A megjelölés az angolszász országokban a pakisztáni származásúakra nézve diszkrimináló és sértő kifejezésként használatos

- Fenyegető, agresszív megjelölések

M1802169/10; a fogyasztók egy durva felszólítással, fenyegetéssel szembesülnek, amely a társadalom többségének rosszallását válthatja ki

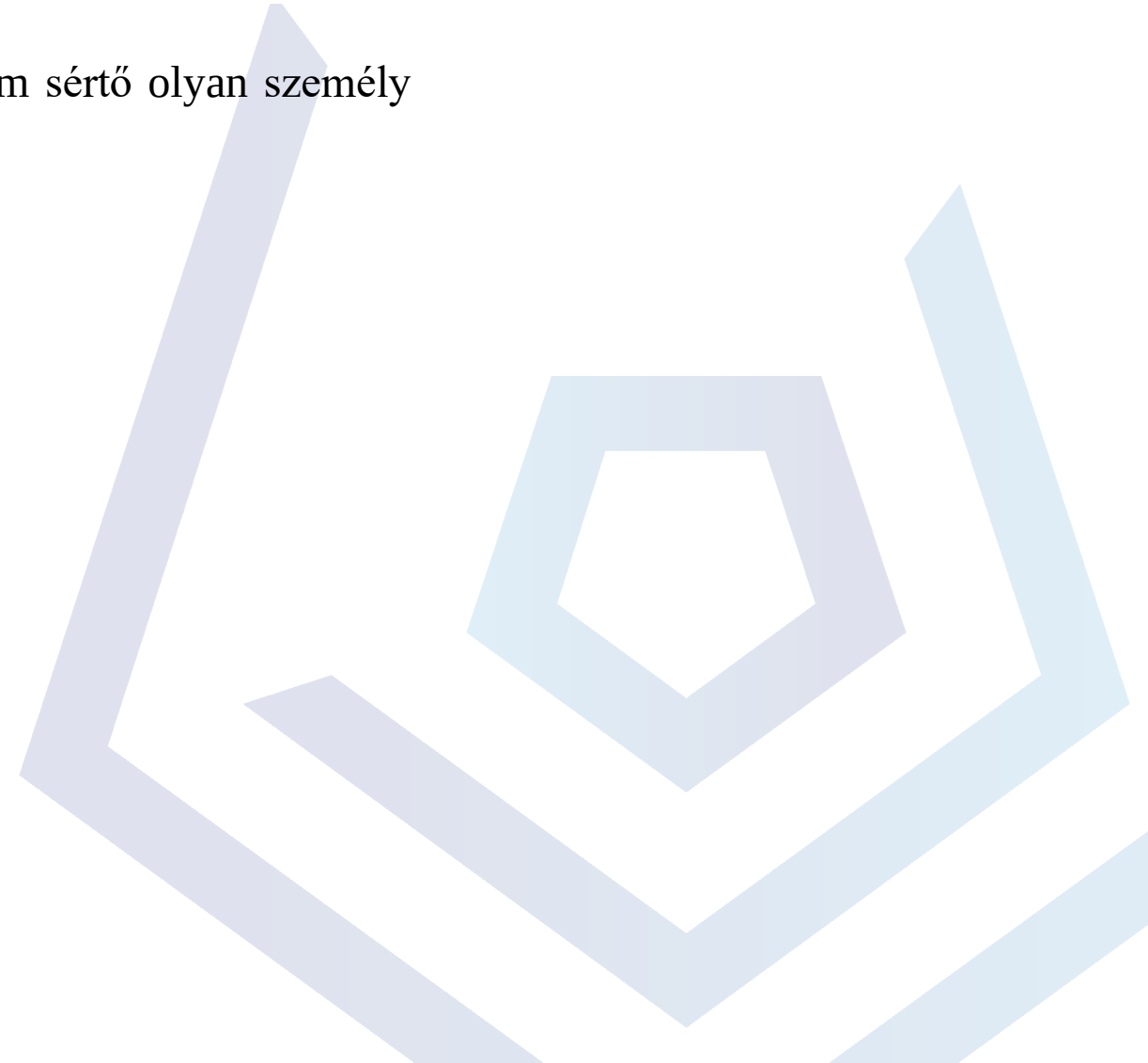
Ízléstelenség

- olyan megjelölés, amely trágár, durva vagy illetlen, de nem sértő olyan személy számára, akinek az érzékenysége és toleranciája átlagos
- nem ütköznek a közerkölcsbe

SUPERFOS

M9904137 lsz. védjegy

Jellemzően közerkölcsbe ütköző megjelölések - *pornográf, obszcén, szexuális jelentés*

COCK

- közerkölcsbe ütköznek a pornográf megjelölések és a közszemérmét sértő szexuális tartalmú megjelölések
- szexuális tevékenységre, nemi szervekre, meztelenségre vonatkoznak, vagy ezekre utaló szleng szavakat tartalmaznak
- jellege függ az érintett közönségtől is
- a gyakorlat alapján a szexi/sexy szó – kontextustól függően – például jellemzően még nem minősül a közerkölcsbe ütközőnek

Jellemzően közerkölcsbe ütköző megjelölések - *erkölcstelen, durva, trágár jelentés*

KAMIONOSOK ÉS KURVÁK

X

FINGANI JÓ

X

- a közérdek azt kívánja meg, hogy trágár szavak, káromkodások, vulgáris kifejezések vagy ilyen szavakat tartalmazó megjelölések lajstromozására ne kerüljön sor, azzal ugyanis a későbbiekben a fogyasztók, akik között gyermekek is lehetnek, rendszeresen találkozhatnak
- bár a hétköznapiakban sokan használnak trágár szavakat, a közigazgatási szervnek az a feladata, hogy a társadalmi morál kérdésében a nagy többség által elfogadott, pozitív értékeket részesítse előnyben
- függ az adott nyelvtől és országtól
- M2104373: társadalommal szembehelyezkedő személyek szemében jelent követendő társadalmi mintát és semmiképpen sem az átlagos és közerkölcsöt követő rétegnek szól.
- M0903382: a vulgáris kijelentéshez egy olyan ábrás elem tartozik, amelynek kialakítása kifejezetten a legkisebb gyermekeket célozza

Jellemzően közerkölcsbe ütköző megjelölések - *vallási vagy szakrális kapcsolódás*

16. osztály: „WC-papír”

X

VISHNU IDIOT

18. osztály: „táskák”

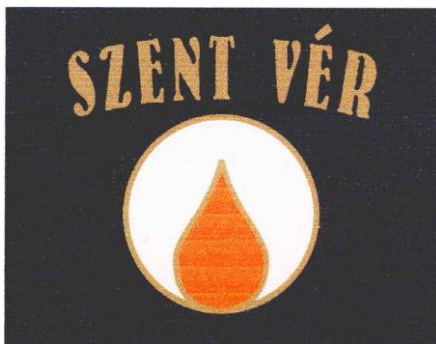
X

- elsősorban Vt. 3.§ (2) bekezdés c) pontja
- az adott vallás hívei körében nagy tiszteletnek örvendő vallási vagy szent személyre, szimbólumra, szövegre vagy szertartásra utaló vagy azt tartalmazó megjelölés akkor ütközik a közerkölcsbe, ha sértőnek, hátrányosan megkülönböztetőnek, lealacsonyítónak, becsmérlőnek vagy bagatellizálónak tekinthető, és ezáltal sérti az említett hívőket
- közérdek fűződik annak biztosításához, hogy a közönség valamennyi vallási meggyőződését és érzékenységét tiszteletben tartsák és védjék

TIBI ATYA

DICSÉRTESHAKE

- 219469: bár az ábrán nyilvánvalóan vallási személy látható alkohol fogyasztása közben, azonban a tény, hogy az alak nem egy közismert szereplő (például a pápa), továbbá az ábra erős stilizáltsága okán az nem ütközik a közerkölcsbe
- 229180: megfelelően játékos és elmés ahhoz, hogy összességében a megjelölés ne bántó, hanem humoros legyen. Bár elképzelhető, hogy a fogyasztók egy sértődékenyebb része felháborodik a megjelölés láttán, a Hivatal azonban úgy ítélte meg, hogy az átlagfogyasztó ingerküszöbét még nem üti meg ez a megjelölés
- M1200455: olyan magasztos fogalmat jelöl, amelynek a kereskedelmi forgalomban árujelzőként nagy mennyiségben palackozott borokon történő használata az átlagfogyasztókban okkal visszatetszést, megbotránkoztatást kelthet

Jellemzően közerkölcsebe ütköző megjelölések -
*történelmi alakot, nagyra becsült személyiséget
sértő, hozzá méltatlan jelentés*

ATATURK

- Musztafa Kemal Atatürk a Török Köztársaság miniszterelnöke volt
- szellemi és politikai értékkel bíró állami és nemzeti szimbólummá vált
- a védjegy árujegyzéke a 3., 5., 25., 29., 30 és 32. osztályba sorolt árukra terjedt ki (az árujegyzék többek között különböző vegyszereket, kozmetikumokat, élelmiszert, ruházati cikkeket tartalmazott)
- az Atatürk nevére emlékeztető védjegy, és az annak banális, hétköznapi termékekre történő használata közerkölcsebe ütközőnek minősült

- Eseti jelleg
- Összes körülmény figyelembevétele
- Bejelentő nyilatkozattételre való felhívása és a nyilatkozat figyelembevétele
- Objektív és alapos indokolás
- A kizáró ok ritkasága, ám nagy jelentősége
- Társadalmi jelentőség: aktuális politikai célokkal, a világban történő eseményekkel, a közízlés változásával való összefüggés
- Közösségi harmonizáció és a nemzeti szemléletű elbírálás együttélése

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!